

- © Traducerea și permisiunea pentru republicare au fost oferite de către Teodor Papuc în scopul includerii sale în baza de date HUDOC a Curții.
- © The present text and the authorisation to republish it were granted by Teodor Papuc for the purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.
- © La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées par Teodor Papuc à son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

***I.S. v. Elveția* - [60202/15](#)**

Hotărârea din 6.10.2020 [Secția a III-a]

Articolul 5

Articolul 5-1

Arestarea sau deținerea legală

Deținerea unei persoane achitate din motive de siguranță publică, fără o justificare suficientă, pentru a se acoperi eventualitatea în care achitarea este anulată în recurs: *încălcare*

În fapt – După ce partenera sa a depus o plângere penală care conținea mai multe capete privind comiterea unui viol și a altor infracțiuni, reclamantul a fost plasat în arest preventiv din august până în decembrie 2014 și, ulterior, în detenție preventivă, după ce procurorul a finalizat rechizitoriul.

În aprilie 2015, Tribunalul districtual l-a achitat în privința tuturor capetelor de acuzare. Totuși, la cererea procurorului, care dorea să formuleze un recurs, Tribunalul cantonal a dispus extinderea detenției preventive a reclamantului – de vreme ce aceasta era permisă, în baza dreptului național, atunci când achitarea nu era definitivă –, constatând că existau suspiciuni serioase și pericolul sustragerii. Curtea Supremă Federală a respins recursul reclamantului împotriva acestui ordin, pentru că: (i) recursul avea un efect suspensiv în privința achitării; (ii) circumstanțele cazului (cuvântul uneia dintre părți împotriva cuvântului celeilalte părți) presupuneau că nu se putea considera că era foarte probabil ca achitarea să fie menținută; (iii) din contra, existau probe substanțiale în dosar care puteau conduce la răsturnarea soluției; și (iv) mai mulți factori fundamentau riscul ca reclamantul să fugă în țara sa de origine.

Reclamantul a fost eliberat la sfârșitul anului 2015 și achitat ulterior în recurs.

În drept – Articolul 5 § 1: Din următoarele motive, Curtea a conchis că deținerea preventivă a reclamantului după achitarea sa în primă instanță nu se încadra în niciuna din excepțiile prevăzute de paragraful 1 al articolului 5.

(i) *Aplicabilitatea articolului 5 § 1 (c)* – În mod evident, formularea articolului 5 § 1 (c) din Convenție nu conține vreo limitare privind detenția preventivă la primul nivel de jurisdicție. Totuși, Curtea a avut ocazia să clarifice această chestiune, inclusiv la nivelul Marii Camere: detenția în baza articolului 5 § 1 (c) din Convenție sfârșea cu achitarea persoanei vizate, chiar dacă achitarea era pronunțată de un tribunal de primă instanță.

Abordarea era aplicabilă, de asemenea, în acest caz. După examinarea faptelor în discuție din perspectiva procedurii adversariale și după o evaluare detaliată a probelor în timpul procesului, Tribunalul districtual a ajuns la opinia că, pe baza tuturor procedurilor, reclamantul nu putea fi condamnat pentru comiterea infracțiunilor de care era acuzat în rechizitoriu.

În opinia Curții, în asemenea circumstanțe, era puțin important că hotărârea a fost pronunțată oral și că încă nu era definitivă: ca urmare a achitării, nu mai era valabil ordinul privind detenția în baza articolului 5 § 1 (c) din Convenție.

Mai mult, aceeași concluzie era valabilă în situația inversă (în care o persoană era condamnată în prima instanță și deținută în procedurile de recurs): perioada detenției în discuție nu mai era acoperită de articolul 5 § 1 (c), ci de articolul 5 § 1 (a), de vreme ce se considera că persoana vizată era deținută „pe baza condamnării pronunțate de un tribunal competent”, odată ce a fost pronunțată

hotărârea în primă instanță, chiar dacă nu era executorie și putea fi supusă recursului (vezi, de exemplu, *Ruslan Yakovenko v. Ucraina*, [5425/11](#), 4 iunie 2015, [Nota informativă 186](#)).

Cu privire la posibilitatea unei achitări „din eroare”, Curtea a notat că o asemenea alegație nu a fost avansată în cadrul Tribunalului districtual, nici expres, nici în substanță, la vreo etapă a procedurilor naționale. Din contră, nu exista niciun indiciu privind comiterea vreunei erori în administrarea justiției, în special de vreme ce achitarea a fost unanimă, având la bază o hotărâre scrisă de 44 de pagini.

Mai mult, pentru a garanta prezența unei persoane la procedurile de recurs, dreptul național trebuia să prevadă măsuri mai puțin intruzive decât privarea de libertate. În acest caz, de exemplu, confiscarea actelor de identitate ale reclamantului și a altor documente oficiale ar fi constituit o măsură alternativă suficientă.

Cu privire la nevoia de a contracara riscul comiterii altor infracțiuni pe durata procedurilor de recurs, era de la sine evident că dacă existau motive precise cu privire la o asemenea eventualitate, nimic nu împiedica autoritățile judiciare penale să dispună continuarea deținerii pe baza primei teze a articolului 5 § 1 (c) din Convenție.

Concluzia era valabilă și pentru cea de-a doua teză a articolului 5 § 1 (c) – împiedicarea persoanei de a comite o infracțiune – în special acolo unde exista un risc iminent de comitere a unei infracțiuni grave concrete și precise care constituia un pericol la adresa vieții și un prejudiciu material semnificativ sau mare. Cu toate acestea, detenția dispusă ca măsură preventivă trebuia să înceteze odată ce riscul trecea, fapt care pretindea o monitorizare, așa cum durata deținerii era și ea un factor relevant.

(ii) *Aplicabilitatea articolului 5 § 1 (b)* – În lumina jurisprudenței Curții, cel de-al doilea aspect al articolului 5 § 1 (b) – deținerea pentru a obliga o persoană să îndeplinească o obligație precisă și concretă pe care o are, dar pe care nu a îndeplinit-o până atunci – nu putea să justifice, de asemenea, detenția preventivă pentru o perioadă de aproximativ 230 de zile de la achitare.

Guvernul a invocat greșit cauza *Harkmann v. Estonia* (2192/03, 11 iulie 2006, [Nota informativă 88](#)), de vreme ce reclamantul din acest caz a încălcat ordinele Tribunalului districtual în mod repetat prin care i se cerea să se prezinte la procesul său penal; acest aspect precis făcea ca trimiterea la cauza în discuție să fie irelevantă.

Curtea nu a putut fi satisfăcută de simpla îngrijorare cu caracter general că reclamantul putea comite alte infracțiuni în timpul procedurilor de recurs.

Obligația de a nu comite o infracțiune putea fi considerată suficient de „precisă și concretă” doar dacă erau precizate în mod suficient locul și timpul comiterii iminente a infracțiunii și posibilele sale victime, dacă persoana vizată cunoștea despre actul precis de la a cărui comitere trebuia să se abțină și dacă persoana refuza să se abțină de la comiterea acelui act (*S., V. și A. v. Danemarca* [MC], [35553/12](#) et al., 22 octombrie 2018, [Nota informativă 222](#)).

Cu alte cuvinte, obligația de a nu comite o infracțiune în viitorul apropiat nu putea fi considerată suficient de concretă și de precisă pentru a se încadra în articolul 5 § 1 (b), cel puțin atât timp cât nu erau dispuse măsuri precise care să nu fi fost respectate.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

Articolul 41: 25,000 EUR în privința prejudiciului moral.

(Vezi și *Schwabe și M.G. v. Germania*, [8080/08](#) și [8577/08](#), 1 decembrie 2011, [Nota informativă 147](#))